

HE 309/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 35 ja 35 a §:n muuttamisesta

Helsingin kaupunki pitää siirtymätasausääntelyn muutosta tarpeellisenä ja kannatettavana. Siirtymätasausääntelyn muutos kasvattaa palvelutarpeesta aiheutuvien, todellisten korkeampia kustannuksia aiheuttavien tekijöiden painoarvoa hyvinvointialueiden rahoituksen määräytymisessä ja tasaa laskennallisen rahoitusmallin puutteita.

Siirtymätasauksen laskentaperiaatteiden tarkistaminen kuntien takautuvien palkkaharmonisaatiokustannusten osalta parantaa siirtymälaskennan yhdenvertaisuutta ja vuoden 2022 tilinpäätöstietojen perusteella laskettava hyvinvointialuekohtainen kertakorjaus on luontevaa kirjata hyvinvointialueiden vuoden 2023 rahoitukseen.

Hyvinvointialueiden nykyinen rahoitusmalli ei huomioi riittävästi alueellisia eroja esimerkiksi palvelutuotannon olosuhteissa, kuten tuotantopanosten hinnoissa ja väestörakennetekijöissä, joten rahoitusmallia on välttämätöntä kehittää edelleen. Tarvepohjaista rahoitusmallia tulisi kehittää olosuhdetekijätutkimuksessa (Häkkinen et al.) esitettyyn, olosuhdetekijöiden aiheuttamat alueelliset erot paremmin huomioivaan suuntaan.

Rahoitusmallia on välttämätöntä jatkokehittää väestörakenteen ja alueellisten erityispiirteiden ja kustannustekijöiden huomioinnin, tarveparametrien kuten sairastavuustekijöiden ja sosiaalisia ongelmia kuvaavien tekijöiden valinnan, todellisuutta vastaavien kustannusten sekä hyvinvointialueittaisen todellisen rahoitustarpeen osalta. Lisäksi rahoitusmallin jatkokehittämisessä tulee pyrkiä siihen, että rahoitus perustuu todellisiin kustannuksiin, eikä laskennallisiin arvioihin.

Siirtymätasausääntelyn muutosta ei saa rahoittaa leikkaamalla kuntien valtionosuuksia tai muutoin vähentämällä kuntien rahoitusta.